

«El-Kaide» Moskwa baryp ýetdimi?

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 26 январа, 2025

"El-Kaide" Moskwa baryp ýetdimi? «EL-KAIDE» MOSKWA BARYP ÝETDIMI?

Doly günäsiz dälem bolsa, «El-Kaidäni» aýyplamak indi ynandyryjy däl.

Orsyýetiň Derňew Komiteti Moskwadaky teraktdw wepat bolanlaryň 137-ä çykandygyny habar berdi / Fotosurat: AA

«El-Kaide» terror toparynyň ady bir demde global günäkärlenýän hökmünde täzeden ön hatara çykdy. Türkiýe 12 adamyň ölümü bilen gutaran iki teraktyň yzynda onuň bardygyny aýtdy. Öňňin Moskwa hem 100-den gowrak adamyň gurban bolan terakty amala aşyranyň «El-Kaidedigini» öňe sürýän beýanat bilen çykyş etdi. Somalide, Ýemende, Yrakda «El-Kaidä» ýöňkelen teraktlar

hakdaky habarlar peýda boldy.

Geçmişde «El-Kaide» hakykatdanam howply topardy we onuň salgysy Kabuldady. Žurnalistler we aktiwistler bilen duşuşyp, wideoly beýanatlar berip bilýän Bin Ladin atly serdary bardy.

Häzir «El-Kaide» diňe nirdedigi bellu däl gury atdan ybarat.

«El-Kaide» nämüçin Moskwa hüjüm etsin?

Kanagatlandyryjy tutarygy ýok, Siriýadaky çaknyşyklaram indi azaldy.

Häzir ruslaryň birinji duşmany mundan öňem Moskwany nyşanalan teraktlary amala aşyran ukrainalyklar we onuň ýaranlarydyr.

Ukraina uruşynyň harby operasiýalary we uruşa gatnaşýan goşunlar taýdanam Gaza uruşyndan birnäçe esse uludygyny ýatdan çykarmalyň.

Üstesine, Gaza sebitleýin çaknyşyk hökmünde galýar, Ukraina uruşynyň bolsa howply strategiki taraplary bar.

Sebitdäki hiç bir ýurt Orsyýete uçarmansyz dolandyrylýan istrebitelleri bermek bilen möhüm rol oýnaýan we howply ýarag eksportçysydygyny ilkinji gezek görkezzen Eýrandan başgasy Ukraina dawasyna goşulmaga milt edip bilmedi.

Galyberse-de, Tähranyň gözegçiligindäki ýa-da täsiri astyndaky haýsydyr bir toparyň Orsyýete hüjüm edip biljegini göz önünde getirip bolanok.

Sebitiň galan ýurtlary-da Ukraina uruşynda bitarap pozisiýany saklanyny gowy gördüler.

Orsyýet bilen gatnaşyklar amerikan basyşlaryna we Moskwanyň Tährana berýän goldawy ýa-da ýörite güýçleriniň Afro-Arap sebitinde çaknyşyklardaky ýöredýän operasiýalary sebäpli ýüze çykan kynçylyklara garamazdan gowy dowam edýär.

Doly günäsiz dälem bolsa, «El-Kaidäni» aýyplamak indi ynandyryjy däl.

Bulam bizi esasy topar «El-Kaideden» aýry ýa-da topardan güýç alyp garaşsyz gurlanam bolsa, ýaragly toparlar bilen bu topar hakdaky hakykaty içgin öwrenmäge iterýär.

ABŞ-nyň yzarlamalary we kowalamalary «El-Kaidäniň» baştutanlaryny ýok edip taşlansoň, Yrak uruşy üýtgeşik tapgyry we terror söwdasy üçin has uly bazara wekilçilik edip biljek sepgide göterildi.

Saddam Hüseyiniň režiminiň agdarylmagyndan soň birtopar öýkeli BAAS-çylaram terrorçy toparlaryň ýolbaşçy düzümine goşuldylar. Siriýa baglanyşykly arap jihatçylar Yrak uruşyna goşuldylar. Yzyndan Yrakdaky uruş soňlandy we serhediň beýleki tarapyna geçdi.

Siriýadaky graždanlyk uruşy Orta Aziýadan Orsyýete duşmançylyk edýän toparlary özüne çekdi.

«El-Kaide» barada aýdanda bolsa, onuň baştutanlarynyň köpüsi öldürilenden we tussag edilenden bäre «El-Nusra», YŞYD, «Heýet-Tahrir eş-Şam», Somalidäki «eş-Şebab» we çyban deýin ýaýran beýleki terrorçy toparlar bilen deňeşdirilende, indi iň uly toparlaryň hatarynda däl.

Owgan jihady döwründen ölmän galanlardan häzir diňe «El-Kaide» baştutany Seýf el-Adl bar. Ol häzirem ABŞ-nyň Owganystana çozan wagtynda gaçan toparyň käbir baştutanlary bilen birlikde Eýranda gezip ýör.

Onuň kyrk ýyl düşürilen bir fotosuraty bar. ABŞ-nyň tussaglary soraga çekişi, Bin Ladiniň «11-nji sentýabr» teraktyny guramak hakydaky teklibine, beýle teraktlaryň topar üçin döretjek netijeleriniň agyr boljagyny aýdyp, oňa garşy çykan ýeke-täk adamyň Seýf el-Adl boljagyny görkezipdi.

Onuň özi hakda kän bilinýän zat ýok we umumy bähbitler sebäpli ruslara garşy uruşa girip bilmejek «El-Kaidäniň» eýran wersiýasyna ýolbaşçylyk edýär.

Abdyrahman RAŞID,

«Şarku'l Avsat» gazetiniň öňki baş redaktory, «El-Arabiýýe kanaly»nyň öňki başlygy / @aalrashed

Duşenbe, 25.03.2024 ý. Publisistika